

Drodzy Bursjanie!

W dniu 1 grudnia, corocznie od 1988 r. z inicjatywny Światowej Organizacji Zdrowia obchodzony jest **Światowy Dzień Walki z AIDS**.

W tym dniu na całym świecie, także w Polsce, odbywają się m.in. konferencje, happeningi oraz akcje edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/ AIDS. Krajowe Centrum do spraw AIDS (Polska) w ramach *Światowego Dnia Walki z AIDS* od 2001 roku prowadzi kampanie multimedialne.

Tego dnia zapalane są znicze i świece symbolizujące pamięć o ofiarach HIV/AIDS. Uczestnicy na znak solidarności z chorymi przywdziewają *Czerwoną wstążkę*. **Politycy, osoby publiczne i każdy, kto solidaryzuje się z zakażonymi HIV i chorymi na AIDS, noszą ją tego dnia na ubraniu.** Co roku lub co kilka lat zmienia się temat przewodni kampanii. Podkreślano już szczególnie trudną sytuację kobiet z AIDS, dużą zachorowalność dzieci bądź, jak w 2002 i 2003 roku, dyskryminację i piętno, jakie niesie ze sobą ta choroba.

Do tej pory na AIDS zmarło około 36 milionów ludzi na całym świecie. Co roku umierają kolejne dwa miliony.

Musimy pamiętać, że AIDS nie jest jedynie chorobą „ćpunów, gejów i prostytutek”. Takie stereotypowe i krzywdzące postrzeganie choroby powoduje, że tzw. „normalni” nie chcą poddawać się testom. A taki test można wykonać bezpłatnie, szybko i anonimowo w jednym z kilkudziesięciu Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych w całej Polsce.

Szacunki ekspertów są niepokojące. W Polsce od roku 1985 zarejestrowano 17 773 przypadki zakażenia HIV. Jednak **szacuje się, że w naszym kraju aż 50-70% osób zakażonych nie jest tego świadome.** Oznaczałoby to, że nawet 50 tysięcy osób ma w Polsce HIV.

Punkty Konsultacyjno-Diagnostyczne (PKD) dają nie tylko możliwość wykonania testu na HIV anonimowo i bezpłatnie, są też miejscem, w którym bezpiecznie i komfortowo można porozmawiać o potrzebach i obawach związanych z testowaniem”.

Warto popatrzeć na problem AIDS szerzej – nie tylko jako choroby będącej wynikiem zakażenia, ale jako efektu pewnych procesów społecznych – dyskryminacji, strachu i braku solidarności.

Co należy wiedzieć o HIV:

Zakażenie HIV oznacza, że w organizmie człowieka znajduje się wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności. Wirus mnoży się i niszczy układ odpornościowy zakażonej osoby, który po pewnym czasie przestaje chronić organizm przed chorobami. Zakażenie HIV nie daje charakterystycznych objawów. Jeżeli nie wykona się testów diagnostycznych można nawet przez 10 - 12 lat nie wiedzieć o tym, że uległo się zakażeniu. Osoba, która nie wie, że żyje z HIV może zachorować na AIDS. Może także zakażać innych.

Nieleczone zakażenie HIV prowadzi do rozwoju AIDS, czyli zespołu nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności. AIDS to końcowy etap nieleczonego zakażenia HIV. Zaliczamy do niego różne infekcje i rodzaje nowotworów. AIDS występuje po wielu latach trwania infekcji HIV u osób, które o swoim zakażeniu nie wiedzą. Osoby, które wiedzą o swoim zakażeniu objęte są nowoczesną terapią antyretrowirusową, która zapobiega wystąpieniu AIDS. Dlatego warto się testować!

HIV przenosi się 3 drogami:

- przez kontakty seksualne,
- przez krew,
- podczas ciąży, porodu lub karmienia piersią z zakażonej matki na jej dziecko.

Nie ma ryzyka zakażenia HIV w sytuacjach takich jak mieszkanie pod jednym dachem z osobą zakażoną HIV, przebywanie w kinie, na basenie...

Owady i zwierzęta nie przenoszą HIV.

Dlaczego warto zrobić test w kierunku HIV?

Lepiej jest wykonać test i poznać swój status serologiczny, niż żyć z wirusem nie wiedząc o tym.

Dzięki regularnie przyjmowanym lekom osoby zakażone HIV mogą żyć podobnie długo, jak ludzie niezakażeni, mogą też prowadzić podobny tryb życia, mieć dzieci, pracować. Osoba, która wie, że jest zakażona HIV ma szansę zadbać o zdrowie swoje i swoich bliskich, uchronić się przed rozwinięciem pełnoobjawowego AIDS.

Jeżeli przyszli rodzice wiedzą o zakażeniu, mogą uchronić przed nim dziecko. Od kilku lat obowiązują przepisy zgodnie, z którymi lekarz ginekolog ma obowiązek zaproponować pacjentce będącej w ciąży dwukrotne badanie w kierunku HIV. Dla kobiet korzystających z opieki finansowanej przez NFZ jest ono bezpłatne. Przyszły tata może wykonać test bezpłatnie i anonimowo w punkcie konsultacyjno-diagnostycznym (PKD).

Gdzie warto zrobić test?

Test bezpłatnie, bez skierowania i anonimowo, można zrobić w jednym z punktów konsultacyjno-diagnostycznych. Adresy i godziny pracy punktów dostępne są na stronie internetowej Krajowego Centrum ds. AIDS: WWW.aids.gov.pl/pkd

Badając się w punkcie konsultacyjno-diagnostycznym zachowujesz anonimowość. Nie musisz podawać swojego imienia i nazwiska, czy innych danych, ani przedstawiać żadnych dokumentów. Trzeba być jednak osobą pełnoletnią. W PKD można porozmawiać z doradcą, który pomoże ustalić czy rzeczywiście wystąpiło ryzyko zakażenia i potrzebne jest badanie. Doradca odpowie też na pytania dotyczące HIV i AID oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową.

Jak wykonuje się test diagnostyczny?

Sam test (tak zwany test przesiewowy) polega na pobraniu niewielkiej ilości krwi, w której poszukuje się antygeny wirusa i przeciwciał skierowanych przeciw wirusowi. Krew jest pobierana przez pielęgniarkę zawsze przy użyciu sterylnych, jednorazowych igieł i strzykawek. Wynik jest gotowy do odebrania – w zależności od punktu – nazajutrz lub po kilku dniach.

Kiedy można mieć pewność, że nie jest się zakażonym?

Wynik ujemny (negatywny/ niereaktywny) testu przesiewowego oznacza, że w badanej krwi nie znaleziono przeciwciał przeciw wirusowi HIV ani antygeny wirusa.

Co oznacza dodatni wynik testu przesiewowego?

Może zdarzyć się, że niezakażona HIV osoba otrzyma wynik fałszywie dodatni (pozytywny/ reaktywny) w teście przesiewowym. Taka sytuacja może być spowodowana ciążą, ostrymi infekcjami wirusowymi, szczepieniami, chorobami autoimmunologicznymi i in.

Dodatni wynik testu przesiewowego nie jest ostatecznym wynikiem, zawsze musi zostać sprawdzony przy pomocy testu potwierdzenia (Western Blot).

Co oznacza dodatni wynik testu potwierdzenia?

Dodatni wynik testu potwierdzenia informuje, że u badanej osoby rozpoznano zakażenie HIV.

Należy niezwłocznie zgłosić się do poradni prowadzącej leczenie ARV. Rejestracja nie wymaga skierowania. Lista placówek znajduje się na stronie internetowej WWW.aids.gov.pl

Osoba, u której potwierdzono zakażenie ma obowiązek poinformowania o nim swojego partnera/partnerki seksualnej.

W codziennych kontaktach towarzyskich i zawodowych nie ma ryzyka przeniesienia HIV.

Zakażeniu HIV można zapobiec!

W sytuacjach narażenia na zakażenie HIV, takiej jak gwałt, zakłucie igłą niewiadomego pochodzenia lub inne zdarzenie, natychmiast zgłoś się do szpitala zakaźnego prowadzącego terapię antyretrowirusową. Im szybciej przyjmie się leki antyretrowirusowe (najlepiej w ciągu 2-3 godzin po zdarzeniu), tym większa szansa na uniknięcie zakażenia. Profilaktyka jest najbardziej skuteczna, jeśli zostanie wdrożona do 48 godzin od zdarzenia.

Pamiętaj! Czas od zdarzenia do przyjęcia leków jest bardzo istotny!

Koszt postępowania po ekspozycji wypadkowej finansuje program zdrowotny Ministerstwa Zdrowia.

Pozdrawiam! Barbara Magalska